

Zakład Ochrony Środowiska

Decybel

58-500 JELENIA GÓRA ul. WOLNOŚCI 150. tel/fax. 0-75 64 32 099; tel. 502 641 541;
[e-mail: decybel@virgo.com.pl](mailto:decybel@virgo.com.pl)

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 240/1 położonej przy ul. Nowej w Jeleniej Górze.

P-50/ listopad 2009 r.

Autor: Małgorzata Czcińska – Wydra

Zatwierdził: Andrzej Kurpiewski

Zakład posiada wdrożony System Zarządzania Jakością

Spis treści

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	3
2. Informacje wstępne	5
3. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem	6
4. Ocena stanu i funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska	6
5. Informacje o projekcie planu	11
5.1 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	11
5.2 Prezentacja projektu planu.....	11
5.3 Zapisy planu ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko	11
6. Analiza skutków środowiskowych	12
6.1 Przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu	12
6.2 Ocena oddziaływań	12
6.3 Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska	13
6.4 Zasięg oddziaływań.....	14
7. Ocena rozwiązań projektu planu.....	14
7.1 Ocena ustaleń projektu planu w kontekście krajowych celów ochrony środowiska	14
7.2 Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska	15
7.3 Ocena skuteczności ochrony różnorodności biologicznej.....	15
7.4 Skutków realizacji ustaleń planu dla form ochrony przyrody i krajobrazu.....	15
7.5 Ocena zmian w krajobrazie.....	15
7.6 Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi w środowisku.....	16
8. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	16
9. Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu	16
10. Propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	16
11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu	17
12. Informacje o dokumentach uwzględnionych przy sporządzaniu prognozy	17

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie niniejsze jest oceną oddziaływania na środowisko sporządzoną dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 240/1 położonej przy ul. Nowej w Jeleniej Górze.

Dokument prognozy, opracowany jako wynik końcowy procesu planistycznego, dostarcza niezbędnych informacji ułatwiających konstruktywny przebieg publicznej dyskusji nad projektem planu oraz powinien być pomocny przy podjęciu przez Radę Miasta ostatecznej decyzji o uchwaleniu planu.

Diagnostyczna część prognozy została przygotowana na podstawie opracowania ekofizjograficznego, które sporządzono zanim zespół urbanistyczny przystąpił do formułowania zapisów planu. Informacje zawarte w przywołanym dokumencie zostały uzupełnione podczas wizji terenowych przeprowadzonych przez autora prognozy.

Część diagnostyczna prognozy zawiera opis istniejącego stanu zagospodarowania terenu oraz charakterystykę podstawowych cech środowiska przyrodniczego w rejonie opracowania.

W dalszej części prognozy zostały przeanalizowane możliwe skutki środowiskowe, jakie potencjalnie może powodować realizacja ustaleń planu, w rozbiciu na poszczególne komponenty środowiska w fazie realizacji i funkcjonowania planowanych przedsięwzięć. Następnie przeprowadzono analizę zgodności ustaleń projektu planu z celami ekologicznymi wyrażonymi w komplementarnych dokumentach, a także w kontekście zasad zrównoważonego rozwoju ustalonych na bazie obowiązujących przepisów.

Wyniki prognozy skonstruowano bazując na porównaniu ocen jakości środowiska w obrębie przestrzeni objętej opracowaniem dla stanu aktualnego oraz prognozowanego.

Prognoza nie stanowi prawa miejscowego. Ustalenia i wnioski prognozy nie mają skutków prawnych.

Charakterystyka terenu objętego opracowaniem

Przedmiotem opracowania jest działka nr 240/1 położona przy ulicy Nowej w Jeleniej Górze. Powierzchnia terenu wynosi 0,75 ha. Aktualnie działka ta, podobnie jak działki sąsiednie, użytkowana jest rolniczo jako grunt orny.

Prezentacja projektu planu

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przewiduje na przeważającej części terenu jako przeznaczenie podstawowe, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Uzupełniającym przeznaczeniem terenu są garaże i budynki gospodarcze służące obsłudze podstawowego przeznaczenia terenu oraz usługi wbudowane w budynki mieszkalne o powierzchni całkowitej nie przekraczającej 30 % powierzchni całkowitej budynku.

Jedynie brzeżną część terenu projekt planu przeznacza pod tereny komunikacji (publiczna ulica lokalna o przekroju jedno – jezdniowym).

Przewidywane skutki dla środowiska związane z realizacją ustaleń planu

Z powstaniem nowych budynków wiążą się konsekwencje dla biotycznych i abiotycznych komponentów środowiska. W fazie realizacji nowych obiektów przekształceniu ulegnie powierzchnia ziemi. Wyłączony z użytkowania rolnego zostanie teren o powierzchni około 0,75 ha. W miejscach powstania trwałych obiektów i utwardzonych placów degradacji ulegnie wierzchnia warstwa pokrywy glebowej oraz szata roślinna.

Realizacja funkcji mieszkaniowych wiąże się z wprowadzeniem nowych ładunków zanieczyszczeń do atmosfery (energetycznych, komunikacyjnych), zrzutem ścieków, powstawaniem odpadów oraz przyniesie wzrost zużycia wody, energii i paliw.

Ze względu na niewielki obszar przeznaczany pod nowe zainwestowanie, negatywne oddziaływania na środowisko nie będą znaczące.

2. Informacje wstępne

Podstawą formalną do realizacji opracowania jest zlecenie Urzędu Miasta w Jeleniej Górze ul. Sudecka 29.

§ Oceny ekologiczne są ważnym narzędziem dla włączenia aspektów ekologicznych do procesu przygotowania i przyjmowania planów i programów, które mogą mieć znaczący wpływ na środowisko. Artykuł 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227), wprowadza obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Jest ona jednym z elementów postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, któremu podlegają między innymi miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Zakres niniejszego dokumentu został dopasowany do wymagań, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów strategicznych, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta określonych w art. 51 ust. 2 powołanej wyżej ustawy.

Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Punktem wyjściowym do prognozowania przyszłych potencjalnych zmian jest znajomość aktualnych warunków środowiskowych na terenie opracowania. Podstawowym źródłem tych informacji jest opracowanie ekofizjograficzne sporządzone wcześniej dla terenu objętego opracowaniem [KURPIEWSKI I IN. 2005]. Informacje zawarte w ekofizjografii zostały uzupełnione podczas wizji terenowej przeprowadzonej przez autora prognozy oraz uaktualnione w oparciu o możliwie najbardziej podstawowe (wtórne - tylko po sprawdzeniu ich wiarygodności) materiały źródłowe, do których zaliczają się, między innymi, wyniki monitoringu poszczególnych komponentów środowiska publikowane w komunikatach i raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, które wymieniono w wykazie literatury.

Dobór metod zastosowanych do identyfikacji, analizy i oceny prawdopodobnych oddziaływań na środowisko planowanych funkcji terenu uzależniony jest od stopnia szczegółowości projektu planu. Informacje o metodach wykorzystywanych przy ocenie wpływu ustaleń projektu zmiany planu na środowisko omówiono w punkcie 6 prognozy.

3. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem

Niniejsze opracowanie dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 240/1 położonej przy ulicy Nowej w Jeleniej Górze. Powierzchnia terenu wynosi 0,75 ha. Aktualnie całość obszaru, podobnie jak działek sąsiednich, stanowią użytki rolne (grunty orne).

4. Ocena stanu i funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska

Przyrodnicze powiązania terenu opracowania z otoczeniem

Teren objęty opracowaniem znajduje się poza wyznaczonymi w ekofizjografii terenami tworzącymi i wspomagającymi System Przyrodniczy Miasta. Jednak jako teren otwarty, biologicznie czynny stanowi on element lokalnych struktur przyrodniczych, umożliwiając chociażby żerowanie i przemieszczanie się zwierząt.

Powierzchnia ziemi

Teren opracowania położony jest w obrębie Sudetów Zachodnich, w mezoregionie Kotliny Jeleniogórskiej, a dokładniej w mikroregionie Wzgórz Łomnickich [KONDRACKI 2002]. Powierzchnia terenu jest płaska, lekko nachylona w kierunku północno – zachodnim. Teren położony jest na wysokości około 360 m n.p.m.

Budowa geologiczna

Obszar opracowania znajduje się w obrębie granitowej intruzji karkonosko-izerskiej. Intruzja wypiętrzona podczas waryscyjskich ruchów górotwórczych buduje dużą, jednolitą jednostkę stratygraficzną: blok Karkonoszy. Głównym składnikiem bloku są granity wieku górnokarbońskiego. Są to skały barwy szarej i szaroróżowej o teksturze bezładnej i dużym zróżnicowaniu zawartości i wielkości ziaren skaleni, kwarcu i lyszczyków. Zróżnicowanie to jest przyczyną wydzielenia wielu odmian granitu: równoziarniste, porfirowate, drobnoziarniste, średnioziarniste, oczkowe. W wyniku trzeciorzędowych ruchów górotwórczych w obrębie bloku Karkonoszy nastąpiły przesunięcia o charakterze blokowym, a granity zostały poprzecinane żyłami kwarcu, aplitu i mikrogranitu. W czwartorzędzie, skały intruzji przykryte zostały są glinami zwałowymi i osadami wodnolodowcowymi oraz piaszczysto – żwirowymi osadami rzecznyymi.

Warunki geologiczno inżynierskie¹

Teren opracowania znajduje się w obszarze gruntów bagiennych i gliniastych z wodą okresowo utrzymującą się na powierzchni [KURPIEWSKI I IN. 2005]. Tego typu warunki gruntowe stanowią utrudnienie dla budownictwa.

¹ UWAGA! Podana tutaj ocena warunków geologiczno - inżynierskich może służyć jedynie do celów urbanistycznych i nie powinna być uwzględniana przy obliczeniach konstrukcyjnych budynków.

Gleby i uprawy

Na obszarze Jeleniej Góry przeważają gleby brunatnoziemne (brunatne właściwe i brunatne kwaśne). Wytworzone są z bardzo zróżnicowanego materiału, głównie z glin lekkich i średnich pylastych o różnej genezie i różnej ilości szkieletu.

Całość terenu objętego opracowaniem wykorzystywana jest obecnie jako użytek rolny. Występujące tutaj gleby zaliczono do IVb i V klasy bonitacyjnej. Pod względem przydatności rolniczej zalicza się je do kompleksu zbożowego górskiego.

Walory wizualne krajobrazu

Rejon opracowania zalicza się do klasy krajobrazów otwartych odznaczających się szerokim, naturalnym widnokregiem w którego obrębie dominują formy wprowadzone w większości wprowadzone przez człowieka (uprawy rolne, lasy), ale naturalne w swym tworzywie. Okoliczna zabudowa ma charakter podmiejski – przeważają tutaj luźno rozrzucone domy jednorodzinne.

Działka objęta projektem planu odznacza się wysokimi walorami krajobrazowymi. W kierunku południowym rozpościera się stąd widok na Wzgórza Łomnickie oraz główny grzbiet Karkonoszy, natomiast w kierunku północnym na wnętrze Kotliny Jeleniogórskiej z zabudową Jeleniej Góry.

Ze względu na to, że rejon opracowania dla ciągu widokowego jakim jest trasa komunikacyjna z Jeleniej Góry do Karpacza stanowi przedpole widokowe na Karkonosze i Rudawy Janowickie, jest on wrażliwy jest na działania mogące prowadzić do obniżenia wartości wizualnych rejonu opracowania (wprowadzanie zabudowy nie nawiązującej do lokalnej tradycji pod względem stylu, wykończenia i gabarytów).

Wody podziemne

Obszar Jeleniej Góry należy do sudeckiego regionu hydrogeologicznego, a w jego ramach do podregionu izersko-karkonoskiego. Występują tu wody podziemne, szczelinowe w utworach krystalicznych oraz wody porowe w luźnych osadach czwartorzędowych. W utworach krystalicznych wody podziemne występują zazwyczaj na głębokości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów. Płytsze tworzą zazwyczaj zwierciadło typu swobodnego, natomiast występujące głębiej – zwierciadło typu naporowego. Wydajności ujęć czerpiących wody szczelinowe nie przekraczają zwykle kilku m³/h. Wody porowe użytkowych poziomów czwartorzędowych występują przede wszystkim w obrębie dolin, gdzie zalegają na głębokości od kilku do kilkunastu metrów. Zazwyczaj formują one zwierciadło typu swobodnego i zasilane są infiltracyjnie. Wody te gromadzą się w żwirach gliniastych oraz utworach kumulacyjnych dolin.

Wody powierzchniowe

Teren opracowania znajduje się w zlewni potoku Pijawnik. Zachodnią granicę terenu opracowania stanowi, niewielki, zmeliorowany ciek będący lewobrzeżnym dopływem Pijawnika. Pijawnik to niewielki ciek (6 km długości) dopływ Kamiennej odwadniający fragment północnej

części Wzgórz Łomnickich. Wypływa u północnego podnóża Góry Krzyżowej, na wysokości ok. 370 **Klimat lokalny i warunki bioklimatyczne**

Kotlina Jeleniogórska należy do wydzielonego przez Schmucka [1960] klimatycznego regionu jeleniogórskiego, mającego pięć pięter wysokościowych. Teren opracowania leży w obrębie piętra najniższego, które obejmuje dno Kotliny Jeleniogórskiej i sięga do wysokości 450m n.p.m. Średnia roczna temperatura powietrza waha się tu wokół +7°C, natomiast roczna suma opadów zawiera się w przedziale 600÷800mm. Dominują tutaj wiatry zachodnie, duży udział ma także kierunek północno – zachodni. Natomiast wiatr z sektora południowego (SE, S, SW) stwarza potencjalne warunki do powstawania zjawisk fenowych, które należą do kategorii lokalnych systemów cyrkulacji orograficznej. Feny to ciepłe, porywiste wiatry związane z przemieszczaniem się mas powietrze masy powietrznej przez niemal równoleżnikowo usytuowane masyw górski Sudetów.

W osłoniętej górami kotlinie często dochodzi do inwersji termicznej, zwłaszcza w okresie cyrkulacji wyżowej. Inwersje występują najczęściej od sierpnia do października. Wówczas to ciężkie i zimne masy powietrza pozostające w bezruchu sprzyjają koncentracji zanieczyszczeń atmosfery i stwarzają niekorzystne warunki bioklimatyczne. Z zaleganiem zimnych mas powietrza wiążą się przymrozki, które pojawiają się tutaj już w sierpniu.

Według opracowanej przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w Warszawie [KOZŁOWSKA-SZCZĘSNA I IN. 1997] mapy regionów bioklimatycznych Polski Jelenia Góra znajduje się w regionie VI podgórskim i górskim o dużym zróżnicowaniu warunków bioklimatycznych i silnej bodźcowości. Na obszarach górskich występują bodźce klimatyczne o większym natężeniu i bardziej zróżnicowane przestrzennie, co jest związane z bogactwem rzeźby terenu. Obszar objęty opracowaniem znajduje się w strefie przeciętnych warunków bioklimatycznych, dla której większość wskaźników biometeorologicznych jest zbliżona do wartości średniej dla regionu.

Ocena czystości powietrza

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu corocznie sporządza ocenę jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150) oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami.

Obszar miasta Jelenia Góra wyodrębniony został jako odrębna strefa dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, pyłu PM₁₀ oraz zawartego w tym pyłu arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu. Dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości ozonu Jelenia Góra należy do strefy dolnośląskiej. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są dotrzymane dopuszczalne poziomy) lub utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Tabela 1. Wynikowe klasy stref dla Jeleniej Góry w roku 2008 dla poszczególnych substancji oraz klasa ogólna wg kryteriów ustanowionych dla celu ochrony zdrowia [źródło: WIOŚ Wrocław].

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych substancji dla obszaru całej strefy							
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	Inne*
Strefa: miasto Jelenia Góra	A	A	C	A	A	A	C	A

*) Klasyfikacja stref w odniesieniu do poziomów docelowych określonych w celu ochrony zdrowia dla arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu

Zasadniczym celem oceny poziomów substancji w powietrzu jest dokonanie klasyfikacji stref, dającej podstawę do zaplanowania działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefach, w których przekraczane są wartości kryterialne. Z powodu ponadnormatywnego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ w strefie miasta Jeleniej Góry stwierdzono konieczność opracowania programu ochrony powietrza, ze względu na ochronę zdrowia ludzi. Ponadto całe województwo dolnośląskie zostało zaklasyfikowane do opracowywania programu ochrony powietrza ze względu na przekroczenia poziomów docelowych ozonu określonych odrębnie dla ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin [WIOŚ 2009].

Przyroda ożywiona

Działka objęta projektem planu, podobnie jak działki sąsiednie, wykorzystywana jest obecnie jako użytek rolny i z tego powodu flora terenu jest uboga, zdominowana przez rośliny uprawne i towarzyszące jej zbiorowiska segetalne. Tak więc szata roślinna jest tu całkowicie przeobrażona i ukształtowana przez człowieka. Nie ma tu też zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych.

W pobliżu terenu opracowania stwierdzono [ZTP 2005] występowanie dwóch gatunków ptaków objętych ochroną całkowitą – świerszczaka (*Locustella naevia*) i derkacza (*Crex crex*).

Teren opracowania nie jest położony w obrębie obszarów chronionych. Granice najbliższych obszarów Natura 2000 znajdują się około 6 km na południe – obszar Karkonosze oraz 8 km na północny – wschód Góry i Pogórze Kaczawskie.

Klimat akustyczny

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne wartości wskaźników hałasu w zależności od przeznaczenia terenu i rodzaju źródeł hałasu jest rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2007, Nr 120, poz. 826).

Teren objęty opracowaniem wykorzystywany jest obecnie jako użytek rolny i nie podlega ochronie akustycznej. W rejonie terenu nie ma również znaczących źródeł hałasu.

Pola elektromagnetyczne

Źródłami pola elektromagnetycznego powodującego przekroczenie wartości dopuszczalnych na terenach zamieszkałych mogą być linie przesyłowe oraz stacje elektroenergetyczne dla napięć 110 kV i wyższych.

Zagrożenia promieniowaniem niejonizującym mogą być także spowodowane przez urządzenia radiokomunikacyjne, które wytwarzają pola elektromagnetyczne w zakresie częstotliwości od 0,003 do 300 000 MHz. Do urządzeń takich należą między innymi stacje bazowe telefonii komórkowej.

W granicach terenu objętego niniejszym opracowaniem, ani też w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują wyżej wymienione instalacje.

Promieniowanie jonizujące

W rejonie Jeleniej Góry zauważa się wyraźną, dodatnią anomalię geochemiczną zawartości w podłożu naturalnych pierwiastków radioaktywnych – zwłaszcza uranu. Według Jelińskiego granit występujący w rejonie opracowania zawiera około 0,0012 do 0,0018% rudy uranowej. Związana jest ona głównie z czarnymi, maficznymi minerałami, z których ten granit jest zbudowany.

Z występowaniem ilości radionuklidów związane jest podwyższone promieniowanie naturalne podłoża. Moc dawki promieniowania gamma na obszarze Kotliny Jeleniogórskiej [Jagiela 1998] dochodzi nawet do 86 nGy/h, podczas gdy wartość średnia wyznaczona dla obszaru Polski wynosi 47,4 nGy/h.

Innym zagrożeniem związanym z występowaniem uranu i produktów jego rozpadu jest emanacja radonu. Stężenie radonu w mieszkaniach na terenie Polski wykazały, że waha się ono w granicach od 4 do 600 Bq/m³, przy czym najwyższe wartości występują właśnie w okolicach Jeleniej Góry. Dopuszczalne stężenie radonu w pomieszczeniach mieszkalnych (*Zarządzenie Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki z dnia 31 marca 1988 roku w sprawie dawek granicznych promieniowania jonizującego i wskaźników pochodnych określających zagrożenie promieniowaniem jonizującym (M.P. nr 14, poz. 124, 1988r)*) wynosi 400 Bq/m³, przy czym w budynkach nowobudowanych normy te są zaostrzone do 200 Bq/m³.

Ponieważ w rejonie opracowania skała ta przykryta jest wprawdzie dość grubą, ale łatwo przepuszczalną dla gazów warstwą zwietrzliny można się więc tu spodziewać podwyższonej emanacji radonu z gruntu co stwarza ryzyko koncentrowania się tego promieniotwórczego gazu w pomieszczeniach budynków mieszkalnych w stopniu stwarzającym zagrożenie dla zdrowia.

Ryzyko powstania poważnych awarii

Na terenie województwa dolnośląskiego inwentaryzacją i kontrolą w zakresie możliwości wystąpienia poważnych awarii zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, we współpracy z Państwową Strażą Pożarną oraz Powiatowym Zespołem Reagowania Kryzysowego.

Na terenie opracowania oraz w jego najbliższym otoczeniu nie ma obiektów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Tereny zagrożone powodziami

Na podstawie wizji lokalnej oraz przesłanek hydrologicznych stwierdzono, że teren opracowania nie jest zagrożony wodami powodziowymi. Jednak leży on w obszarze gruntów

gliniastych [KURPIEWSKI i IN. 2005] z woda okresową utrzymującą się na powierzchni. Podczas długotrwałych opadów tereny te mogą być podtapiane.

5. Informacje o projekcie planu

5.1 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Procedurę zmiany obowiązującego planu miejscowego podjęto w związku z uchwałą nr 290/XXXIX/2008 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 12 listopada 2008r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr 240/1 położonej przy ul. Nowej w Jeleniej Górze.

5.2 Prezentacja projektu planu

Na terenie objętym opracowaniem obowiązuje aktualnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla jednostki Czarne przyjęty uchwałą nr 693/L/2002 Rady Miejskiej w Jeleniej Górze z dnia 14 maja 2002 roku. Obowiązujący plan miejscowy wskazuje na przedmiotowym obszarze tereny rolne.

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na przeważającej części terenu przewiduje jako przeznaczenie podstawowe zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Uzupełniającym przeznaczeniem terenu są garaże i budynki gospodarcze służące obsłudze podstawowego przeznaczenia terenu oraz usługi wbudowane w budynki mieszkalne o powierzchni całkowitej nie przekraczającej 30 % powierzchni całkowitej budynku.

Jedynie brzeżną część terenu projekt planu przeznaczają pod tereny komunikacji (publiczna ulica lokalna o przekroju jedno – jezdniowym).

5.3 Zapisy planu ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko

Projekt planu zawiera następujące ustalenia ograniczające negatywny wpływ rozwoju przestrzennego na środowisko:

- ♣ dla terenów zabudowy mieszkaniowej, ustala minimalny wskaźnik terenów biologicznie czynnych równy 40%;
- ♣ ustala standardy akustyczne terenów,
- ♣ ustala konieczność pozyskiwania energii dla celów grzewczych z wykluczeniem mazutu oraz paliw stałych, za wyjątkiem biomasy,
- ♣ ustala konieczność ograniczenia ewentualnych uciążliwości związanych z prowadzeniem działalności w obrębie poszczególnych działek do granic tych działek.

6. Analiza skutków środowiskowych

6.1 Przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu

Zapisy przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zmieniają istniejący sposób zagospodarowania terenu poprzez umożliwienie wprowadzenia zabudowy mieszkaniowej na tereny użytków rolnych.

Z powstaniem nowych budynków wiąże się konsekwencje dla biotycznych i abiotycznych komponentów środowiska. W fazie realizacji nowych obiektów przekształceniu ulegnie powierzchnia ziemi. Wyłączony z użytkowania rolnego zostanie teren na powierzchni około 0,75 ha. W miejscach powstania trwałych obiektów i utwardzonych placów degradacji ulegnie wierzchnia warstwa pokrywy glebowej oraz szata roślinna. Na pozostałej przestrzeni szata roślinna zostanie całkowicie przekształcona. Istniejące zbiorowiska zostaną zastąpione przez zieleń urządzoną: monokultury trawników i roślinnością ogrodową (drzewa i krzewy ozdobne).

Realizacja funkcji mieszkaniowych wiąże się z wprowadzeniem nowych ładunków zanieczyszczeń do atmosfery (energetycznych, komunikacyjnych), zrzutem ścieków, powstawaniem odpadów oraz przyniesie wzrost zużycia wody, energii i paliw.

6.2 Ocena oddziaływań

Poniższa tabela różnicuje skutki ustaleń projektu planu zmieniających sposób użytkowania powierzchni w zależności od:

siły i kierunku oddziaływań:

- (+) korzystnie wpływające na środowisko,
- (0) neutralne wobec środowiska,
- (-) negatywne dla środowiska, w stopniu: 1/ nieznacznym, 2/ zauważalnym, 3/ znaczącym,
- (?) dyskusyjne (rozważane w części opisowej oceny);

czasu oddziaływania: (K) krótkoterminowe, (S) średnioterminowe, (D) długoterminowe;

trwałości: (N) stałe (czyli nieodwracalne); (O) chwilowe (czyli odwracalne);

sposobu oddziaływania: (B) bezpośrednio; (P) pośrednio; (W) wtórnie.

Ustalenia projektu planu	Komponenty środowiska							
	Powierzchnia ziemi	Zabytki	Wody	Powietrze i klimat	Hałas	Przyroda	Obszary chronione	Zasoby naturalne
MN tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	-1 DNB	0	-1 DOP	-1 DOB	0	-1 DNB	0	-1 DNP
KDL ulica lokalna	-1 DNB	0	-1 DOP	-1 DOP	-1 DOB	-1 DNB	0	0

6.3 Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska

Mając na uwadze zapisy projektu planu zagospodarowania przestrzennego oraz aktualny stan zagospodarowania terenu opracowania poniżej sporządzono listę ewentualnych skutków realizacji dopuszczonych projektem planu działań dla poszczególnych eko-komponentów biorąc pod uwagę najbardziej niekorzystny z punktu widzenia ochrony środowiska przyrodniczego, ale prawdopodobny wariant zagospodarowania tego terenu.

Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej

Teren objęty opracowaniem znajduje się poza wyznaczonymi w ekofizjografii terenami tworzącymi i wspomagającymi System Przyrodniczy Miasta. Jednak jako teren otwarty, biologicznie czynny stanowi on element lokalnych struktur przyrodniczych, umożliwiając chociażby żerowanie i przemieszczanie się zwierząt.

Realizacja ustaleń planu poprzez niewątpliwie uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnych oraz przekształcenie siedlisk spowoduje naruszenie lokalnych więzi i uwarunkowań przyrodniczych.

Przeobrażenia powierzchni ziemi

Z budową nowych obiektów zawsze wiązać się będzie przekształcenie powierzchni ziemi zarówno w sensie rzeźby jak i pokrycia. W przedmiotowym przypadku ustalenia planu nie będą powodowały niekorzystnych przekształceń rzeźby terenu, ze względu na słabo urozmaiconą morfologię terenu. Jedynie, w czasie budowy powstaną nasypy i wykopy, które przejściowo zmienią ukształtowanie terenu.

Wpływ na klimat lokalny

Ustalenia projektu planu nie będą miały istotnego wpływu na lokalne warunki klimatyczne.

Wpływ na zasoby naturalne

Gleby i uprawy

W wyniku realizacji ustaleń planu wyłączony z użytkowania rolnego zostanie teren na powierzchni około 0,75 ha, z glebą zaliczaną do IVb i V klasy bonitacyjnej. W miejscach powstania trwałych obiektów i utwardzonych placów degradacji ulegnie wierzchnia warstwa pokrywy glebowej.

Skutki emisji gazów i pyłów do atmosfery

Ustalenia planu przyczynią się do niewielkiego wzrostu ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery, powstałych z uwagi na potrzebę ogrzewania nowych pomieszczeń oraz wzrostu ruchu komunikacyjnego. Ilość zanieczyszczeń energetycznych zależna będzie od rodzaju zastosowanych paliw i technologii ich spalania. Aktualne rozwiązanie techniczne potrafią złagodzić ten problem z dobrym skutkiem.

Zagrożenie dla fauny i flory

Projekt planu przeznaczona pod zabudowę około 0,75 ha terenów rolnych. Obecnie są one użytkowane jako grunty orne. Flora terenu jest uboga i nie posiada znaczących walorów przyrodniczych. Zmiany zagospodarowania terenu wynikłe z realizacji ustaleń projektu planu nie spowodują istotnych szkód w przyrodzie ożywionej. Nie prognozuje się znaczącego wpływu ustaleń projektu planu na stwierdzone w pobliżu stanowiska gatunków ptaków objętych ochroną całkowitą – świerszczaka (*Locustella naevia*) i derkacza (*Crex crex*).

Wpływ na środowisko wodne

Projekt planu przewiduje docelowe rozwiązanie w zakresie gospodarki ściekami sanitarnymi poprzez odprowadzenie do miejskiej oczyszczalni ścieków. Do czasu realizacji tej sieci dopuszcza zastosowanie rozwiązań indywidualnych zgodnych z obowiązującymi przepisami szczególnymi. Przy zachowaniu zapisów planu w tym zakresie ścieki bytowe powstające na terenie nowego zainwestowania i nie będą powodować istotnych zagrożeń dla środowiska wodnego.

Wpływ na jakość klimatu akustycznego

Ustalenia projektu planu nie spowodują powstania nowych, znaczących źródeł hałasu.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ustalenia planu nie przewidują wprowadzania na teren objęty opracowaniem obiektów ani materiałów mogących być potencjalną przyczyną nadzwyczajnych zagrożeń dla ludzi i środowiska.

Dobra materialne

Ustalenia projektu planu zawierają następujące zapisy, które mogą spowodować straty materialne, rozumianych w tej prognozie jako dodatkowe nakłady poniesione przez osoby trzecie, konieczne na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu środowiska lub inne szkody dające się wyrazić w pieniądzu:

- ✘ przekształcenie gruntów rolnych na cele nierolne - utrata potencjału produkcyjnego gruntów rolnych.

6.4 Zasięg oddziaływań

Skutki realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu będą miały charakter lokalny, ograniczony do terenu opracowania i jego najbliższego sąsiedztwa.

7. Ocena rozwiązań projektu planu

7.1 Ocena ustaleń projektu planu w kontekście krajowych celów ochrony środowiska

Instrumentem realizacji Polityki Ekologicznej Państwa na poziomie samorządu gminnego jest gminny program ochrony środowiska. Z tego względu, a także z uwagi na wymaganą komplementarność gminnego programu ochrony środowiska z celami polityki ekologicznej państwa, wojewódzkiego i powiatowego programu ochrony środowiska oraz z celami odnośnych polityk

i strategii krajowych i międzynarodowych uznano, że nie zachodzi potrzeba uwzględniania w tej analizie innych dokumentów poza wymienionym na wstępie.

W punkcie tym dokonano więc oceny ustaleń przedmiotowego dokumentu w kontekście celów przyjętych w Programie ochrony środowiska dla miasta Jelenia Góra [KURPIEWSKI I IN. 2007].

Ustalenia planu nie dotyczą bezpośrednio żadnego z celów wyznaczonych w Programie.

7.2 Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska

Na terenie objętym opracowaniem nie występują problemy ochrony środowiska, których rozwiązanie leży w zakresie przedmiotowym miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

7.3 Ocena skuteczności ochrony różnorodności biologicznej

Szata roślinna terenu opracowania jest uboga i całkowicie przeobrażona przez człowieka. Obserwuje się tu niewielką różnorodność gatunkową roślinności, zatem działania dopuszczone na tym terenie nie wpłyną negatywnie na bioróżnorodność. W wyniku dopuszczonych przez plan działań mogą zamiast zbiorowisk segetalnych i ruderalnych pojawią się nowe zbiorowiska związane z ogrodami przydomowymi i zielenią ozdobną.

7.4 Skutków realizacji ustaleń planu dla form ochrony przyrody i krajobrazu

Na terenach objętych przedmiotowym planem zagospodarowania przestrzennego nie występują obiekty objęte ochroną prawną (pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej, stanowiska roślin chronionych czy stanowiska dokumentacyjne). Nie leżą one również w obrębie obszarów chronionych lub proponowanych do ochrony na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. O ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 ze zmianami)

7.5 Ocena zmian w krajobrazie

Obiekty, które mogą powstać w wyniku dopuszczonych w planie działań stanowiąc będą nowe elementy w krajobrazie. Według zapisów planu nowopowstałe obiekty będą mogły mieć maksymalnie dwie kondygnacje z poddaszem użytkowym. Budynki mają posiadać symetryczne, skośne dachy. Zabudowa ta będzie więc nawiązywać do istniejącej już w okolicy jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej.

Ustalenia projektu planu, poprzez zapisy dotyczące rozwiązań architektonicznych stwarzają warunki i możliwości do utrzymania ładu przestrzennego i harmonijnego kształtowania krajobrazu. Pamiętać jednak należy, że ocena walorów wizualnych jest subiektywna i zależy od świadomości i indywidualnych preferencji odbiorców, ich oczekiwań względem krajobrazu oraz nastawienia w stosunku do planowanych form wykorzystania przestrzeni.

7.6 Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi w środowisku

Projekt przedmiotowego dokumentu nie zawiera ustaleń, których realizacja może powodować zagrożenia dla środowiska, niekorzystnych z punktu widzenia oddziaływania na zdrowie ludzi. Dotyczy to zarówno terenów objętych planem jak i terenów pozostających w zasięgu oddziaływania tego planu.

8. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

Przedmiotowy dokument nie obejmuje obszarów wyznaczonych do ochrony w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej „Natura 2000”. Granice najbliższych obszarów Natura 2000 znajdują się około 6 km na południe – obszar Karkonosze chroniony zarówno jako Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk jak i Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków oraz 8 km na północny – wschód Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Góry i Pogórze Kaczawskie.

Realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmiot ochrony wymienionych wyżej obszarów Natura 2000 oraz ich integralność.

9. Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu

W niniejszym punkcie opracowania określono kierunki możliwej intensywności niepożądanych przekształceń i degradacji środowiska, które może spowodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie. Jest to tzw. prognoza (wariant) „zero”, która ma odpowiedzieć na pytanie: jakie będą najbardziej prawdopodobne skutki środowiskowe wywołane działalnością człowieka lub zaniechaniem takiej działalności przy założeniu, że przedmiotowy projekt miejscowego nie zostanie wdrożony do realizacji.

Zaniechanie zmian w planie nie spowoduje bezpośrednio negatywnych skutków dla środowiska. Na terenie objętym opracowaniem obowiązuje aktualnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla jednostki Czarne przyjęty uchwałą nr 693/L/2002 Rady Miejskiej w Jeleniej Górze z dnia 14 maja 2002 roku. Obowiązujący plan miejscowy wskazuje na przedmiotowym obszarze tereny rolne. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu teren wykorzystywany więc będzie nadal jako użytek rolny. Jest to sytuacja korzystniejsza z punktu widzenia ochrony środowiska, pod warunkiem zachowania dobrych praktyk rolniczych w użytkowaniu rolnym.

10. Propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Istnieją co najmniej trzy warianty zagospodarowania przestrzeni objętej przedmiotowym opracowaniem. Pierwszy, to tak zwany wariant „zero”, czyli brak realizacji przedmiotowego

dokumentu. Prognozę skutków przyjęcia tego wariantu omówiono w poprzednim punkcie niniejszego dokumentu.

Drugim wariantem jest ten, zaproponowany w opracowaniu ekofizjograficznym. Z punktu widzenia ochrony środowiska jest to wariant preferowany, ponieważ uwzględnia on uwarunkowania prawne wynikające przepisów ochrony środowiska oraz uwarunkowania fizjograficzne ograniczające lub utrudniające wskazane zagospodarowanie terenu. Najwyższymi priorytetami dla realizacji tego wariantu są zachowanie ciągłości systemów przyrodniczych, eliminacja konfliktów funkcjonalnych oraz minimalizacja negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska i pośrednio, na zdrowie ludzi. Teren objęty opracowaniem znajduje się w obrębie wyznaczonych w ekofizjografii, terenów na których występują istotne bariery ograniczające wykorzystanie przestrzeni, których naruszenie nie niesie poważnych zagrożeń dla ekologicznego funkcjonowania organizmu miejskiego, a jedynie może spowodować konflikty o lokalnym znaczeniu. Konfliktem takim, jest obecny w wielu miastach, problem presji zabudowy na tereny rolne.

Trzecią alternatywą jest rozwiązanie planistyczne sprecyzowane w przedmiotowym dokumencie czyli projekcie planu.

O wyborze lub odrzuceniu konkretnego wariantu, po zapoznaniu się z wnioskami społeczności lokalnej, rozstrzyga ostatecznie Rada Miejska w uchwale w sprawie przyjęcia planu. Niniejsza prognoza stanowi płaszczyznę dyskusji i uzgodnień związanych z koniecznością zastosowania w planowaniu przestrzennym zasady zrównoważonego rozwoju.

11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu

W związku z realizacją ustaleń planu, nie przewiduje się sposobów monitorowania stanu środowiska innych niż zakłada Państwowy Monitoring Środowiska prowadzony przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska.

Zakłada się kontrolę realizacji postanowień projektowanego planu miejscowego wraz z oceną aktualności planu przeprowadzaną w trybie przewidzianym artykułem 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003 r., Nr 80, poz.717). Zgodnie z tym zapisem, Burmistrz przekazuje Radzie Miasta wyniki analiz po uzyskaniu opinii komisji urbanistyczno – architektonicznej co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady.

12. Informacje o dokumentach uwzględnionych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w oparciu o dokumentację i opracowania, które wymieniono poniżej w porządku alfabetycznym. Odnośniki literaturowe zawarte w tekście prognozy podano w nawiasach kwadratowych, np. [BLACHOWSKI 2005]. Przyjęto ujednolicony

zapis podawania przepisów prawnych w następujący sposób: (Dz. U. z XXXX r. Nr XX, poz. XXXX).

BLACHOWSKI J., MARKOWICZ- JUDYCKA E. ZIĘBA D. – redakcja. Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego. Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu. <http://eko.wbu.wroc.pl> Wrocław 2005 r.

CZERWIENIEC M. ET AL. Wytyczne Instytutu Rozwoju Miast wykonane na zlecenie Ministra Środowiska. Podstawy metodyczne sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla potrzeb planowania przestrzennego. Kraków 2002 r.

JAGIELAK J (RED), BIERNACKA M., HENSCHKE J., SOSIŃSKA A. Radiologiczny atlas Polski. PIOŚ, CELOR, PAA, Warszawa 1998 r.

KONDRACKI J. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2002r.

KOZŁOWSKA SZCZĘSNA T, BŁAŻEJCZYK K., KRAWCZYK B. Bioklimatologia człowieka. Metody i ich zastosowanie w badaniach bioklimatu Polski. PAN, Warszawa 1997 r

KURPIEWSKI A. i in. , Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Jelenia Góra, ZOŚ Decybel, Jelenia Góra 2005 r.

STAFFA M. z zespołem. Słownik geografii turystycznej Sudetów. Tom 3. Karkonosze. Wydawnictwo PTTK „Kraj”, Warszawa - Kraków 1993r.

WALCZAK W. Sudety. PWN 1968r.

WIOŚ Wrocław. Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2007 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Wrocław 2008 r.

ZTP. Inwentaryzacja przyrodnicza miasta Jelenia Góra. Zachodniosudeckie Towarzystwo Przyrodnicze. Jelenia Góra 2005.